

Vlaams
Parlement

vergadering **C275 – LAN19**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

van 15 juni 2011

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het voorstel van EU-commissaris Damanaki om vissers plastic te laten vangen
- 2370 (2010-2011) 3

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de uitvoering van de resolutie met betrekking tot het onderhoud van landbouwwegen
- 2404 (2010-2011) 5

■

Voorzitter: de heer Jos De Meyer

Vraag om uitleg van de heer Johan Verstreken tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over het voorstel van EU-commissaris Damanaki om vissers plastic te laten vangen - 2370 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Voorzitter, minister-president, collega's, in de Middellandse Zee start op voorstel van EU-commissaris voor Visserij Damanaki een proefproject waarbij vissers tegen betaling plastic kunnen vangen. Met deze maatregel krijgen de vissers een compensatie voor de verliezen die ze lijden omdat ze door overbevissing steeds minder vis kunnen vangen.

Een van de grote problemen is dat vissers grote hoeveelheden kleinere en minder goed te verkopen vissoorten, die ze ongewild vangen, opnieuw in zee gooien. In sommige gebieden belandt zo twee derde van de vis dood in zee omdat het niet de winstgevende soort is die vissers willen of mogen vangen, omdat de vissen te klein en te jong zijn of omdat ze hun quota overschreden hebben.

Commissaris Damanaki wil dit probleem oplossen, maar de vissersvloten vrezen dat ze nog meer centen zullen verliezen als ze de minder waardevolle soorten niet meer mogen dumpen. Om haar voornemen om het teruggooien van gevangen eetbare vis te verbieden, gemakkelijker aanvaardbaar te maken, stelt commissaris Damanaki voor om vloten uit te rusten met speciale netten waarmee ze plastic kunnen vangen, dat dan gerecycleerd wordt. Vissers die plastic opvissen, kunnen worden gesubsidieerd door de EU-lidstaten.

Zoals we gezien hebben op beelden die de wereld rondgaan, drijven er tonnen van dat plastic afval overal in zee. In tweede instantie zouden de vissers zelf winsten kunnen genereren met hun plasticvangst. De markt van gerecycleerd plastic kan een serieuze bijverdiensite zijn voor vissers die kampen met strenge quota en kleinere visvoorraden. Volgens The Guardian heeft minister Damanaki alvast de steun van het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk, Duitsland en Denemarken.

In 2007 lanceerde de Vlaamse Regering in Vlaanderen al een proefproject, Fishing for Litter, waarbij vissers uit de havens van Nieuwpoort, Zeebrugge en Oostende speciale vuilniszakken kregen en betaald werden voor elke gevulde zak die ze aan land brachten.

Minister, wat is uw visie hierop? Vindt u dat ook haalbaar voor vissers in Vlaanderen? Wat denkt u van de uitspraken van de EU-commissaris van begin maart, waarbij ze zei "dat alle technische maatregelen en inspanningen die aan de visserij werden opgelegd, kunnen worden vergeleken met het behandelen van een ernstige ziekte met een aspirientje?"

Wat is de stand van zaken van het afvalproject Fishing for Litter? Wordt dat project momenteel nog voortgezet? Indien niet, waarom niet? Is er al een evaluatie gebeurd van dat project?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, het idee van EU-commissaris Damanaki om vissers te laten bijdragen tot een beter marien milieu is zeer lovenswaardig en zeker niet nieuw. Al in 2004 lanceerde de Europese Commissie richtlijnen voor positieve milieumaatregelen door de visserijsector nadat de sector zelf voorstellen deed om mee te helpen aan de bescherming van het marien milieu. Er waren toen overigens nog andere voorstellen zoals het doorgeven van de exacte locatie van verloren vistuig, bijdragen aan wetenschappelijke monitoring, controle op de aanwezigheid van uitheemse soorten enzovoort.

Uiteraard ben ik voorstander van projecten die een ruimere maatschappelijke relevantie hebben. Toch het lijkt het niet realistisch om dit als een volwaardig economisch alternatief te zien voor de visserij. Het is eerder een goede complementaire activiteit voor bijvoorbeeld onze kustvloot. Vissers moeten op lange termijn in de eerste plaats kunnen leven van een economisch rendabele en duurzame visserij en niet van het ophalen van allerlei afval.

Uit de contacten met initiatiefnemers van dergelijke projecten in het buitenland blijkt dit vooral van toepassing in baaien waar drijvend plastic afval samenloopt. Het wordt met kleine vaartuigen weggevoerd in een aangepast drijvend net. Dat lijkt me duidelijk minder van toepassing in onze wateren. In elk geval is dit slechts voor een heel beperkt aantal vaartuigen.

Ik denk dat het verzamelen van allerlei afval, niet alleen drijvend, maar ook zwevend en op de bodem, zoals het gebeurt in het project Fishing for Litter, voor onze vloot meer aangewezen is.

Ik ben het niet eens met de uitspraak “dat alle technische maatregelen en inspanningen die aan de visserij werden opgelegd kunnen vergeleken worden met het behandelen van een ernstige ziekte met een aspirientje.” Ik ben ervan overtuigd dat met technische maatregelen, inspanningen van de reders en stimulansen vanuit de overheid enerzijds, en een aangepast beleid qua stockbeheer begeleid door wetenschappelijk onderzoek anderzijds – waarover we in deze commissie verschillende keren hebben gesproken –, de sector kan en zal evolueren tot een duurzame visserij.

De Vlaamse vloot is er de laatste jaren in geslaagd om haar overcapaciteit weg te werken en zit volop in een reconversie. Dankzij de beheersplannen doen veel bestanden het bovendien opmerkelijk beter dan enkele jaren geleden. Door de stevige inspanningen van de voorbije jaren bevindt het scholbestand in de Noordzee zich bijvoorbeeld in zeer goede staat. Ook de tong in het Bristolkanaal doet het uitstekend en heeft nu al de norm voor maximaal duurzame opbrengst, de maximum sustainable yield (MSY)-norm, bereikt.

De commissaris is blijkbaar trouwens opgetogen over onze aanpak in dat verband via het Europees Visserijfonds. In een antwoord op een parlementaire vraag in het Europees Parlement verwijst ze namelijk heel uitdrukkelijk naar de herstructurering in Vlaanderen.

Uiteraard is de weg naar een volledige duurzame visserij nog niet volledig afgelegd en moeten we ook in de toekomst verdere inspanningen leveren. De hervorming van het gemeenschappelijk visserijbeleid na 2013 moet de Europese Unie helpen om tegen 2020 de doelstellingen voor een sociaal, economisch en ecologisch duurzame visserij te halen.

Als laatste vraagt u naar het afvalproject Fishing for Litter. Dit project is in 2007 opgestart op initiatief van de federale minister van de Noordzee en de FOD Volksgezondheid en Leefmilieu, in samenwerking met AG Oostende en de Stichting voor Duurzame Visserijontwikkeling (SDVO), na soortgelijke projecten in Nederland. Het project wordt dus volledig met overheidsmiddelen gefinancierd.

Het project loopt momenteel nog steeds. Ongeveer dertig schepen uit Nieuwpoort, Oostende en Zeebrugge nemen actief deel. Het doel van het project is om het afval dat ontstaat op het schip, zoals kunststoffen en niet-afbreekbaar materiaal, en het afval dat opgevoerd wordt, te verzamelen en op het einde van de reis aan wal op te halen en in speciaal hiervoor voorziene containers te plaatsen. Erkende verwerkers staan dan in voor de verdere verwijdering van het afval. De big bags worden gratis ter beschikking gesteld en de vissers ontvangen een premie van 10 euro per volle zak van 250 liter. Het binnengebrachte zwerfafval varieert van 0,5 tot 2 ton per maand.

Het positieve effect van dit project is onmiddellijk, omdat afval uit de zee wordt gehaald en het maritieme milieu niet verder kan bezoedelen. Bovendien zorgde dit bij de vissers voor een belangrijke mentaliteitswijziging, waardoor nu zorgzamer omgesprongen wordt met eigen scheepsafval.

De heer Johan Verstreken: Dank u wel, minister-president. Het is inderdaad een goede zaak dat dit project verder gaat, als er soms tot 2 ton afval per maand wordt opgehaald. Het is een positief project, dat we verder kunnen ondersteunen. Het past ook in de resolutie die we hier hebben goedgekeurd over duurzame visserij. De eerste taak van de vissers is inderdaad vissen. Tijdens ons werkbezoek aan de vismijn van Zeebrugge kunnen we daar nog op ingaan.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Minister-president, u zegt dat het project Fishing for Litter volledig wordt gefinancierd met overheidsgeld, ook Vlaams geld, veronderstel ik. Dit project wordt gedragen door onder andere de SDVO. Dat lijkt me een beetje in tegenspraak met eerdere antwoorden van u op vragen over de SDVO. Toen stelde u toch duidelijk dat de Vlaamse overheid geen enkel project meer zou ondersteunen van de SDVO.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Sintobin, het project dateert van 2007. Voor het project worden alleen federale middelen ingezet.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *De heer Stefaan Sintobin, ondervoorzitter, treedt als voorzitter op.*

■

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de uitvoering van de resolutie met betrekking tot het onderhoud van landbouwwegen - 2404 (2010-2011)

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, minister-president, collega's, op 5 november 2008 keurde het parlement een voorstel van resolutie van mijzelf en andere collega's goed. Dat gebeurde unaniem, op vijf onthoudingen na. De resolutie betreft het onderhoud van landbouwwegen op het platteland.

We vroegen aandacht voor de specificiteit van deze landbouwwegen. We wezen op de landbouwmachines die zwaarder worden en het sluipverkeer, maar ook op het recreatief medegebruik. Aangepast onderhoud of heraanleg van de aanwezige infrastructuur vergt voor heel wat gemeenten blijvende aandacht.

Veel gemeenten in het buitengebied hebben echter een lage belastbare basis, een relatief lage bevolkingsdichtheid en mogen geen grote bedrijfsactiviteiten herbergen. Door deze beperkte fiscale draagkracht is het voor vele plattelandsgemeenten bijna onmogelijk om de vele kilometers landbouwwegen op hun grondgebied passend te onderhouden.

In de resolutie vroeg het parlement de regering na te gaan op welke wijze plattelandsgemeenten sterker ondersteund kunnen worden voor het onderhoud, het herstel of de heraanleg van deze wegen. Hiervoor zouden de gemeenten vanzelfsprekend ook de nodige middelen moeten krijgen, mede gesteund door de Vlaamse overheid.

In een interessant interview dat recent verscheen en waarin zowel de Vlaamse Landmaatschappij (VLM) als de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) aan bod komt, wijst de leidinggevende ambtenaar van de VLM erop dat er een extra stimulans zou kunnen komen voor het onderhoud van deze landbouwwegen door de oprichting van het Plattelandsfonds.

Minister-president, welke initiatieven werden ondertussen genomen in uitvoering van deze resolutie? Welke stappen kunnen in de nabije toekomst nog worden gezet? Zijn er mogelijkheden in het kader van het in het begin van de legislatuur aangekondigde Plattelandsfonds?

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: De heer De Meyer verwijst naar het Plattelandsfonds. Ik maak van de gelegenheid gebruik om eens te vragen hoever het daarmee staat. Dit is inderdaad een aspect dat daarin aan bod kan komen. Het gaat erom dat de plattelandsgemeenten vaak weinig financiële draagkracht hebben en veel wegen moeten onderhouden.

De voorzitter: De heer Callens heeft het woord.

De heer Karlos Callens: Voorzitter, minister-president, ik heb wat ervaring met het onderhoud en de aanpassing van de landbouwwegen. De laatste jaren – en ik denk dat de heer De Meyer met hetzelfde probleem zit – worden wij nogal sterk geconfronteerd met steeds groter materiaal dat door de landbouw wordt gebruikt, wat problemen kan teweegbrengen bij het betreden van landbouwwegen met een beperkte breedte of van de op- en afritten.

De laatste jaren worden die wegen bovendien heel vaak gebruikt voor ontspanning, door fietsers of paardrijders. Nu en dan krijgen we dan de vraag of we die wegen wat kunnen verbreden zodat het groot verkeer kan samengaan met de functies voor ontspanning. Voor landelijke gemeenten met kilometers landbouwwegen ligt het financieel heel moeilijk om op die vraag in te gaan.

Minister-president, kan de Vlaamse overheid hen daarbij ondersteunen?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, ik heb in het najaar van 2008 het initiatief genomen om in de schoot van het Interbestuurlijk Plattelandsoverleg (IPO) een themagroep op te richten over het oneigenlijk of eigenlijk gebruik van plattelandswegen en de aanpak van het sluipverkeer. Die themagroep heeft als taak oplossingen of remediërende maatregelen voor te stellen met het oog op het ontmoedigen van het oneigenlijk gebruik van plattelandswegen, wat ook moet resulteren in een efficiënter en goedkoper onderhoud.

Dat heeft onlangs geresulteerd in een praktisch voorbeeldenboek waarin goede praktijken aan bod komen om dat oneigenlijk gebruik te voorkomen en aan te pakken. Ik heb voor alle commissieleden een exemplaar meegebracht.

Het bestuurlijk overleg heeft tevens gevraagd om beleidsaanbevelingen voor te bereiden om de problematiek structureel aan te pakken. In overleg met het kabinet van minister Crevits werd beslist een beleidswerkgroep op te richten onder voorzitterschap van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken om deze beleidsaanbevelingen in het najaar van 2011 voor te leggen.

Verder werd in het kader van het Doelstelling 2-programma voor Vlaanderen 2007-2013, het project 'landbouwwegen in de Westhoek, 2008-2010,' goedgekeurd. Dat project resulteerde in een functietoekenningsplan en een gebiedsdekkende visie met betrekking tot de mobiliteit en het beheer van de landbouwwegen in de Westhoek. Ook de mobiliteitsdruk op de landelijke wegen door de evoluties in de landbouwsector werd in kaart gebracht. Hiertoe werd een algemeen bruikbaar landbouwverkeersmodel opgesteld. Het plan, de visie en het verkeersmodel ondersteunen de gemeenten in beleidskeuzes met betrekking tot investeringen en het beheer naar landbouwwegen toe. De intergemeentelijke knelpunten werden beter in kaart gebracht en de regionale samenwerking werd gestimuleerd. Daarnaast hebben drie plattelandsgemeenten met Europese subsidies elk een landbouwweg op een innovatieve wijze heringericht: Poperinge, Houthulst en Diksmuide.

Ondertussen is op 1 maart 2011 in samenwerking met onder meer de VVSG een vervolgproject opgestart. Zo zullen er in vier andere Vlaamse plattelandsregio's functietoekennings-

plannen worden opgemaakt. Daarnaast zal een financiële analyse leiden tot een raming van de investeringen die plattelandsgemeenten moeten doen in functie van een optimale inrichting en beheer van hun plattelandswegen. De reeds ontwikkelde methodiek om het landbouwverkeer te simuleren, wordt verder uitgewerkt.

Verder blijven we vanuit de Vlaamse overheid ook investeren in aanleg en onderhoud van landbouwwegen, zoals in het kader van de ruilverkavelings- en landinrichtingsprojecten.

Welke stappen kunnen in de nabije toekomst nog worden gezet? Zoals daarnet gezegd, zal ik vanuit mijn bevoegdheid in het kader van het plattelandsbeleid de beleidsaanbevelingen in het kader van het IPO verder opvolgen. In overleg met het kabinet van minister Crevits zal ik in het najaar op het bestuurlijk overleg van het IPO deze aanbevelingen ter goedkeuring voorleggen, waarna die in diverse concrete maatregelen zullen worden vertaald en toegepast.

Ook het project Doelstelling 2, dat een vervolg is op het project in de Westhoek, zal verder worden opgevolgd. Het is de bedoeling dat de werkmethodes die daarin worden omschreven, in alle plattelandsgemeenten zouden kunnen worden toegepast.

Momenteel bereidt mijn administratie een decretaal ontwerp voor een Plattelandsfonds voor. In het voorstel zal worden afgewogen voor welke doelstellingen en in welke gemeenten middelen uit dit fonds beschikbaar zullen worden gesteld. Zoals al in de commissie werd aangekondigd, behoren de doelstellingen over het onderhoud en beheer van landelijke wegen tot de prioriteiten van dit fonds. Inmiddels werd de studie omschrijving platteland gefinaliseerd. Ook hiervan heb ik voor alle commissieleden een exemplaar meegebracht.

Zoals in het verleden meegedeeld, werd een methodiek ontwikkeld die het mogelijk maakt om aan de hand van indicatoren te visualiseren welke gemeenten in Vlaanderen kampen met een lage bestuurskracht. Dat is een niet onbelangrijke opdracht. De bedoeling van de ontwikkelde methodiek bestaat erin het plattelandsbeleid te ondersteunen, door afhankelijk van het thema na te gaan waar vanuit het beleid het meest op moet worden ingezet. Bijgevolg laat het hanteren van deze methodiek toe een kader te creëren voor de gebiedsgerichte inzet van verschillende instrumenten, zoals het plattelandsfonds, het derde Programmeringsdocument Plattelandsontwikkeling (PDPO III) en nieuwe oproepen tot plattelandsinitiatieven, landinrichting of ruilverkavelingen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Ik dank de minister-president voor zijn antwoord. Ik ben tevreden dat de resolutie van het Vlaams Parlement, uiteraard naast nog andere elementen, mee voor een zekere dynamiek in verband met dit dossier heeft gezorgd. Ik wil de minister-president ook danken voor het inspirerend voorbeeldboek dat we hebben ontvangen. Dit kan vooral te velde zinvol en inspirerend werken.

Het ontwerp van decreet wordt momenteel voorbereid. Als ik het goed heb begrepen, mogen we verwachten dat het in de loop van het najaar van 2011 in het Vlaams Parlement zal worden ingediend. Betekent dit ook dat in de begroting 2012 in de nodige financiële middelen zal worden voorzien? Is dat de juiste interpretatie? (*Opmerkingen van minister-president Kris Peeters*)

Ik hoop dat het voorbereidend werk zal leiden tot de resultaten die we allemaal verwachten. (*Opmerkingen van minister-president Kris Peeters*)

De voorzitter: Mevrouw Eerlingen heeft het woord.

Mevrouw Tine Eerlingen: Ik wil de minister-president danken voor zijn antwoord en voor het feit dat hij ons deze bundels heeft bezorgd.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■